

УДК 658

СУЧАСНІ ФОРМИ МІЖНАРОДНОГО ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Студ. М.С. Шацька, гр. БМЕк-1-18

Науковий керівник к.е.н., доц. З.Я. Шацька

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – з'ясування сутності міжнародного економічного співробітництва та форм його здійснення.

Завдання – розкрити сутність поняття міжнародного економічного співробітництва, узагальнити його функції, визначити сучасні форми та варіанти його підтримки.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступає процес міжнародного економічного співробітництва

Предмет дослідження – теоретико-методичні аспекти здійснення міжнародного співробітництва.

Результати дослідження. Міжнародне економічне співробітництво (МЕВ) – це міцні й тривалі зв'язки кооперативного типу, які в своїй основі мають спільні, наперед вироблені й узгоджені наміри, закріплені в довгострокових економічних договорах і угодах. Даному рівневі притаманне партнерство суб'єктів міжнародних економічних відносин.

В сучасних умовах МЕВ може здійснюватися в таких формах: науково-технічне співробітництво; взаємовигідна міжнародна торгівля (зовнішня торгівля); надання кредитів і позик, в тому числі і безвідплатних; створення спільних підприємств; спеціалізація і кооперування виробництва; торгівля технологіями, або спеціалізація на виробництві комплектуючого обладнання; спільна участь зацікавлених країн у розробці багатих природних ресурсів; іноземні інвестиції як найважливіша форма стимулювання розвитку економіки країни; міжнародний туризм; культурні зв'язки між країнами світу.

Інтенсифікація міжнародних зав'язків, що спричинена процесами глобалізації призводить до активізації міжнародного співробітництва, результатом якого є створення:

1. Міжнародні інтеграційні об'єднання, які створюються у формі:

1.1. Наддержавних міжурядових організацій, а саме:

– Співдружність Незалежних Держав (СНД) – організація, заснована у 1991 році після розпаду СРСР. Економічний простір СНД є потенційно широким ринком збуту вітчизняної продукції і джерело постачання необхідної сировини (особливо енергоносіїв);

– Організація чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС) – інтеграційне об'єднання засноване у 1992 році за безпосередньої участі України у Стамбулі. Механізм інтеграції в межах ОЧЕС передбачає безподаткову торгівлю і створення вільних економічних зон;

– ГУУАМ – міжнародна організація, заснована у 1997 році. В основі створення лежить єдність позицій країн щодо політичних й економічних зовнішніх орієнтацій. Організація була створена для протистояння впливу Росії в регіоні;

– Європейський союз – об'єднання з найвищим у світі рівнем інтеграції (економічний союз), засноване у 1993 році. Відносини з ЄС ґрунтуються на конкретних угодах та програмах партнерства [3].

Вищевказані міжнародні інтеграційні об'єднання є наддержавними міжурядовими організаціями, у рамках яких відбувається співробітництво держав. Міжурядові організації створюються для реалізації спільних інтересів держав і підпорядковуються їх волі. Їх приписи, адресовані країнам-учасникам, підлягають застосування виключно шляхом санкціонування національними урядами [4].

1.2. Міжнародний стратегічний альянс (МСА) – між організаційна угода із співробітництва, яка передбачає спільне використання ресурсів та (або) структур управління двох чи більше самостійних фірм із декількох країн для реалізації завдань, пов'язаних із місією кожної з них. МСА являє собою домовленість про кооперацію декількох незалежних

компаній для досягнення певних стратегічних цілей шляхом об'єднання ресурсів компаній і вважаються самою перспективною формою інтеграції компаній, яка надає можливість найбільш швидко і без значних вкладень реалізувати стратегічні цілі [1, с.48].

1.3. Міжнародне спільне підприємство (МСП) – підприємство, що об'єднує різнонаціональних партнерів в інвестуванні, управлінні підприємством, розподілі прибутків та ризиків.

1.4. Транснаціональна корпорація (ТНК) – корпорація, що здійснює міжнародне виробництво на основі прямих іноземних інвестицій та має прямий контроль над своїми зарубіжними фірмами [5]. Вона має господарські підрозділи у двох або більше країнах і здійснює централізоване управління цими підрозділами, що дозволяє проводити узгоджену політику й загальну стратегію, розподіляючи ресурси, технології і відповідальність для отримання прибутку [1, с.44].

2. Програми підтримки міжнародного співробітництва з боку національних урядів, місцевих органів самоврядування та міжнародних організацій, зокрема Світового банку, ПРООН, ООН-Хабітат, Європейського Союзу та Організації Об'єднаних міст і органів місцевого самоврядування [2].

3. Міжнародна співпраця між містами, яка може здійснюватися у напрямках: географічна спрямованість (Північ-Південь); спосіб партнерства, (місто з містом); вид співпраці (між місцевою владою міст); тематична спрямованість (міського управління).

За правильно створеної мережі міста можна об'єднати одне з одним в різних комбінаціях залежно від напрямку в якому вони зацікавлені, а також на основі пріоритетних інтересів можна об'єднувати все нові і нові міста [2].

Висновки: Таким чином, на сучасному етапі міжнародне економічне співробітництво впливає на рівень світового прогресу та розвиток економік більше 200 держав світу. У період глобалізації і посилення інтеграційних процесів для того, щоб стати повноправним членом світової спільноти, країні необхідно мати чітку концепцію розвитку міжнародного співробітництва. Активний розвиток міжнародних економічних зв'язків не тільки сприяє економічному зростанню держав світового співтовариства, але й дозволяє підтримувати і зміцнювати мирні взаємовідносини, знімати міжнародну напруженість, створювати систему взаємовигідної міжнародної економічної торгівлі та безпеки.

Ключові слова: глобалізація, інтеграція, міжнародне співробітництво, міжнародні організації, міжнародні зв'язки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Економіка України в глобальному і внутрішньому вимірі: монографія / [Федоренко В.Г., Грищенко І.М., Новікова О.Ф., Ольшанська О.В., Мельник А.О., Воронкова Т.Є. та ін.]; за ред. В.Г. Федоренка, І.М. Грищенка, Т.Є. Воронкової – К. : ТОВ «ДКС центр», 2017. – 394 с.

2. Ковальчук С.І. Визначення сутності поняття міжнародного співробітництва між містами як однієї із форм міжнародної співпраці // С.І. Ковальчук. – Lviv Polytechnic National University Institutional Repository – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua>.

3. Мельник А.О. Україна у світових інтеграційних процесах // А.О. Мельник. – Економіка і Фінанси. – 2014. – № 3 (березень). – с.75-84.

4. Моца А. Інтеграція, як особлива форма міжнародного співробітництва держав // А. Моца. – Юридична Україна. – №12. – 2012. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=urykr_2012_12_22

5. Шацька З.Я. Глобальні підприємства: досвід функціонування та перспективи розвитку / З.Я. Шацька. – Науковий журнал «Virtus». – №5. – 2016. – 11 с. – 0,52 д.а. – <http://conference-ukraine.com.ua/index.php?id=virtus>